

Agate Loiola Antzuola

*Zarautz,
Gipuzkoa (1925)*

Aurkibidea

Biografia

Patxiku kaleko Loyola Enea etxean jaioa, aita eraikitako etxean. Bertan bizi da. Ezkongabea. Jostuna izan da, bere ahizpak bezala (Rosario eta Ignacia); jertseteria izan zuten, eta geroago ume-denda. Euren artean hika hitz egiten dute.

Zintak

ZAR-019

- **Proiektua:** Zarautz Hizketan - Zarauzko euskara eta ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Maiz, Belen - Muniozguren, Fernando
- **Data:** 2005-04-19
- **Iraupena:** 92 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Zabaleta Zuloaga, Miren

Pasarteak

1. Loiola-enea, aitak egindako etxea

- **Erref:** ZAR-019/003
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:01:22. **Bukatu:** 00:02:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>1922an euren aitak egin zuen etxe hori: Loiola-enea. Aita Itziarkoa zen eta ama aiarra. Gurasoak nola ezagutu ziren.</p>

Transkripzioa

- Bueno, orduan ba, piska bat, e, hariyai jarraituz, e, umetako garaiak, famili-giroa, eta nola, nola gogoratzen dezuen, baiña beharbada, igual, hasi hasieratikan, e, hasi, e, lehen esan dezuten bezela, zuen aitak eta nola ein zun etxe hau...
- ROSARIO: Bueno!
- ... ta pixkat, igual hor, igual, igual hortikan igual hasi liteke.
- R.: Gure aita danak ezautzen zuen...
- AGATE: Gure aitak in zun, ta klaro, ta hemen, hemen bizi, beak in zun ta.
- Ze urtetan in zun?
- A.: Esto... gure aitak zazkan berrogei urte, el año...
- INAZIA: Mil novecientas...
- A.: Cuando... Hi txikiya hitzanean, ezta?
- R.: Ni jaioberriya!
- A.: Bai, ba! Pues, urte hoiek.
- R.: El veintid&ocute;s.
- A.: Bai.
- Hogeita biyan in zun etxia.
- R., A.: Bai.
- [...] jaioberriya, ordun?
- I.: Bai, ba.
- R.: Hillabetekin ekarri niñuen.
- Beaiñek nunguak zian gurasuak?
- A.: Gurasuak? Aita Itziarkua...
- I.: Eta ama Aiakua.
- A.: ... ta ama Aiakua, bai.
- R.: Aiakua.
- Eta nola ezautu zian elkar, edo?
- A.: Alkar? Pues, ofiziyua ikastea etorri zan gure aita, ta jarri zan...

- I.: Apopillo...

- A.: ... apopillo ta...

- I.: ... han zeon gure ama...

- A.: ...han zeon gure ama, ta...

- I.: ... mahaiak zerbitzen ta lanian. Han alkar jo zuen.

- Oso ondo. - I.: Bai, hala ezaututakuak.

- Ta, ordun, e, etxia ein zuten, e, gurasuak, eta orduako ya ezkontuta zeuden.

- A.: Esto... bai.

- I.: A, bai, ezkontuta, bai!

- Ezkontuta bai. Eta ordun ya, zuek ya, hemen jaio ta hemen bizi ta bizitza osuan.

- R., A.: Bai.

2. Patxiku anaiaren omenez jarri zioten kaleari izena

- **Erref:** ZAR-019/004
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:02:48. **Bukatu:** 00:04:48
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Patxiku kalean dago etxea. Beraien anaia zen Patxiku eta jendeari ez zionez uzten bertatik pasatzen, bere izena jarri zioten kaleari. Anaia gerra-denboran atzerrira joan zen.

Transkripzioa

- Nola, nola gogoratzen dezue piska bat kale hau...

- R.: Uu!

- ... orduan, garaian? Hau, Patxiku kalia.

- I.: Bai.

- R., A.: Patxiku kalia.

- Ordun 'e bai?

- A.: Bai, ba. Gure mutilla zan Patxiku, eta...

- R.: Gure anaia zan Patxiku.

- A.: ... ez ziyoen lagatzen pasatzen honea, kale honta.

- I.: Beti mandamas iten ibiltzen zan bere kalia zala ta, ta hola.

- R.: Ez ziyoen lagatzen mutil koskorrai hemen pasatzen.

- I.: Beti Santa Maiñatikan, Plazatikan buelta eman behar Patxik ez ziyoelako lagatzen pasatzen.

- R.: Patxin kalia deitzen ziyoen, ta horreatik jarri diyoe. Lehen zakan zea zeatu ta, Patxiku kalia.

- I.: [...] "hau nere kalia dek, bai? Eta zuek..."

- A.: "Zuen kalea!"

- I.: "... jun zuen kaletik nahi baezue".

- R.: Etortzen zian eskolatikan, e! Ta gizajuak jun behar izaten zuen plazan bueltatik been itxea, gure mutillak lagatzen ez hemendik pasatzen.

- A.: Bueno, ez bazeon, gure mutilla ez bazeon, mutilla baldin bazeon, ordun.

- R.: A! Ez bazeon...

- I.: Bai.

- A.: Klaro, mutilla ez bazeon.

- R.: Ta gero, igandetan libre.

- I.: Ta geo, hartaka du honek izena. "Ordun, hiria baldin bada, ordun Patxikun kalia". Ta, "bai, hola dek ba kale hau, hau dek Patxiku kalia!". Ta ordutik uaindik izena daka.

- Bai.

- R.: Ez, baiña jarri in ziyoen bere izena, e, jarri [...].

- I.: Bai, hua Ameriketatik etorri honea udara pasa o itea ta, sinistu [...], "¿Es posible? Nola?" Patxiku kalia. Lotsatu in zan bea bere konportamentua nolakua zan...

- R.: Eske zan oso...

- I.: ...mutikoskorretan.

- Ta hori zein zan, zuen... zer zan?

- R., I., A.: Anaia!

- Anaia!

- I.: Bai, Patxi.

- R.: Oain hiru urte hil zan han Mejikon bertan.

- A.: Bai, Mejikon bizi zan.

- R.: Baiña etortzen zan honea sarri.

- I.: Bai.

- Osea ke, zuen anaian zea, izena damaki kale honek orduan.

- R., I., A.: Bai, bai

- I.: Bai, hori danak ezautzen due hua. Patxiku Loiola...

- R.: Bai, Patxiku kale, Patxi.

- I.: ...hori esan ta ya está. Geo, gerra denboratikan hara jun zan. Lehenbizi Frantzira pasa zan, geo Alemanak eta berriz beste gerra atea zuenian honea etorri behar zun ta hemen [...] txarrak zeuzkan, ta in zun Ameriketa jun, bai.

- R.: Dazka bost, bost alaba.

- Bost alaba, e?

- I.: Bai.

- R.: Danak neskak.

- Jontxo!

3. Etxeko giroa umetan

- **Erref:** ZAR-019/005
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:04:48. **Bukatu:** 00:06:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Gurasoak oso elizkoiak ziren. Aita egunero-egunero joaten zen mezara. Aita oso ona omen zen eta ama ere izakera onekoa. Kantu eta bertso ugari zekizkien amak.</p>

4. Umetako entretenimenduak: jolasak eta antzerkia

- **Erref:** ZAR-019/007
- **Iraupena:** 0:04:07. **Hasi:** 00:07:57. **Bukatu:** 00:12:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Aisia » Kultura » Zinema
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Umetan eskolara joaten ziren eta gero etxe inguruan jolasten zuten: kaniketan, sokasaltoan.. Rosariok antzerkia ere egiten zuen batzokian gerra aurretik. Zein antzerki egin zituen.

5. 'Amonaren esanak' antzezlan

- **Erref:** ZAR-019/008
- **Iraupena:** 0:02:04. **Hasi:** 00:12:04. **Bukatu:** 00:14:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

<p>Batzokian egiten ziren antzerkiak, eta jende asko joaten zen. Beste behin,   Amonaren esanak antzezlan egin zuten. Nolakoa zen antzezlan. Donostiara, Getariara eta beste herri batzuetara ere joan zen antzerki hori egitera.</p>

6. Rosariok dantza-ikastaroak eman zituen fraideetan

- **Erref:** ZAR-019/009
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:14:08. **Bukatu:** 00:16:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Pospolinetan ere ibili zen dantzan eta denek ezagutzen zuten. Fraideetan ibili ziren dantzan irakasten eta talde bat osatu zuten. Bukatutakoan Arantzazun astebete pasatzera gonbidatu zituzten.

7. Emakume Abertzaleen Batzan euskaraz ikasten zuten

- **Erref:** ZAR-019/011
- **Iraupena:** 0:01:24. **Hasi:** 00:18:26. **Bukatu:** 00:19:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume Abertzaleen Batza ibili zen eskolan Rosario. Klaseak ematen zituztenak ez ziren irakasleak berez. Miren Garate irakaslea. Dena euskaraz irakasten zieten. Hainbat gai irakasten zizkieten: eskola kontuak, pianoa..

Transkripzioa

- Lehen esan dezu batzokiyan antzerkiya iten zenula.
- R.: Bai!
- Ikasi 're han iten zenuen? Eskola harea juten ziñaten, o noa juten ziñaten eskola?
- R.: Ez, ez, ez, ez, ez!
- A.: Han ikaste zuen.
- R.: Ikastola zeon hemen Errustanekua, ez al da? Itxia nola dao! Arrandeia ta zea, hemen, ixkiña hontan.
- Bai.
- I.: Harateia ta arrandeia.
- R.: Hori zan Emakume Abertzale Batza. Hua zan emakumiena.
- Aaa!
- R.: Eta hara juten zian, ba, maestrak ez zian baiña, denbora zakaen erakusteko, ta hoiek erakusten ziun, Miren Garatek, [...] izango dezu zuk, hua berez andereñua zan, eta hoiek danak guri euskeraz erakusten ziguen: geografia, zea, [...], baiña geo gerra etorri zan ta hala geatu giñen.
- Euskal Herriko kontuak haiek.
- R.: Bai! Haiekin, bueno!
- Ta kantaik eta zerbait ikasi al zenuten haiekin, kantan bat eo hola.
- R.: Kanta?
- Bai.
- R.: Irakurtzen ta zeatzen ederki asko. Nik ederki...
- I.: Idatzitzen.
- R.: Bai.
- A.: Euskeraz haiek erakusten ziyoen.
- R.: Haiek erakusten zien.
- I.: Bai.
- Bestelako eskoletan erderaz ein behar.
- R.: Bai! Baiña gu giñan zea bat, kuadrilla bat, hamar o hamabi giñan ta gendukan gure maestra idazteko, bestia hitz eiteko, bestia... pianuan zeak ematen zizkiun. Ni hasi nitzan pianua ikasten, baiña gerra hasi zan ta akabo, [...] giñan.

8. Euskaraz ikasteko aukerak Emakume Abertzaleen Batza eta gau-eskolak

- **Erref:** ZAR-019/013
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:21:55. **Bukatu:** 00:24:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Politika » Jarrera politikoak » Alderdien egoitzak

Laburpena:

<p>Emakume Abertzaleen Batza batzokiarena zen, umeei dantzak eta bestelakoak irakasteko sortua. Inazia eta Agate gau-eskoletan ibiliak dira Iturria fraidearekin.</p>

Transkripzioa

- Ta Emakumeen Batza, zea hortan...
- R.: Emakume...
- A.: Abertzaleen Baratza.
- R.: ...Batza.
- Abertzaleen, Abertzaleen Batza, bai.
- R.: Hori zan zeakuak, este... Zer deu? Este...
- A.: Batzokikuak.
- R.: Batzokikuak zakaen hori hartuta umiai erakusteko kantuak...
- I.: Tokiya.
- R.: ...este, dantzak eta zeak. Eta juten zian boluntadez, ba, maestra esaten dizut, Garate, pianokua Lizundia, uain dala... Danak hilda dabe, e! Lizundia zea, Ausilio, nere lehengusua Kostan Landaburu esan dizutena. Haiek danak guri erakusten. Gu giñan zortzi bat mesan, eta kantatu 're bai. Baiña idatzi primeran, bueno! Nik irakurri earki iten det euskeraz.
- A.: E, guk, e, ba uan, uan erakutsi digue.
- R.: Baiña nik gehio dakit porke ni denbora gehion eon nitzan ta!
- I.: Bai.
- A.: Bai, geo frailliak hasi zian euskaraz erakusten, idatzitzen ta letzen.
- I.: Aita Iturriak, Aita Iturriana juten [...].
- A.: Gabian juten giñan.
- R.: Gabian.
- A.: Eskolatik ateatakuan ta juten giñan.
- Gau-eskolata.
- A.: Bai, gau-eskoletan. Hauek 'e boluntaio erakusten zun.
- R., I.: Bai.
- A.: Lehenoa dana boluntaio zan.
- I.: Fraile Iturria.
- A.: Ta zakaen zea bat, erakusteko gogo bat...
- R.: Bai!
- A.: Eta ederki hitz eiten zuen.
- Zein, Karmelo?
- I.: Bai, Karmelo zan.
- A.: Bai, hori zan.
- Ezautu nun, ezautu nun.
- I.: Bai, harrek bazekin ba dana euskera galtzen zeola, galtzen. Intuiziyo haundiyakin hasi zan lanian.
- A.: Hoiek erakusten zuen zea batekin, maitasun batekin, eta hizketa bat, eta... Pozik juten giñan.
- Ta, ze ikasten zenuten, baiño?
- Pues, idatzitzen.
- Ta, kantuak eta holako gauzak ez?
- A.: Ez, horrek eskola.
- R.: Bai, bai, eskolan 'e bai, e!
- A.: Horrek eskola. Horrek kantuik ez...
- Baiña hori erderaz zuek?
- A.: Guk bestela dana erderaz, dana, dotriña 're bai. Gu dana erderaz.
- I.: Bai.
- A.: Baiño geo hasi giñan, horrek jarri zun hori gabetan, ta horrena juten.
- Juanen anaia hori.

- A.: Hori, bai!
- I.: Bai.
- A.: Bai, hori, Juan baino gaztio zan hori.
- Gatzio, bai.

9. Moilara joateko neskek izaten zituzten debekuak

- **Erref:** ZAR-019/014
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:24:00. **Bukatu:** 00:26:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Umetako jolasak. Rosario mutil artean ibiltzen zen eta futbolean eta igerian ere aritzen zen. Kaniketan, tximili-kuarteka.. ibiltzen ziren. Kosta gustatzen zitzaion baina neskei ez zieten uzten moilara joaten.

10. Hondartza eta bertako giroa eta ohiturak nolakoak ziren

- **Erref:** ZAR-019/016
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:27:10. **Bukatu:** 00:30:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gatzetako ibilerak
- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza

Laburpena:

<p>Emakumeak nola entretenitzen ziren hondartzan. Pilotan aritzen ziren. Rosario hondartzatik moilara ere joaten zen igerian. Nolako zen orduko hondartza. Bainu-etxea. Herritarrak arroka inguruan egoten ziren eta aristokraziakoak beste aldean.</p>

11. Batzokiko giroa: antzerkiak, dantzariak..

- **Erref:** ZAR-019/017
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:30:07. **Bukatu:** 00:32:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:

Batzokiko giroa. Bakoitzak kargu desberdin bat izaten zuen; anaiak antzerkiak antolatzen zituen. Emakumeek Emakume Abertzaleen Batzan ikasten zuten. Nolako euskal dantzak egiten zituzten. Hilandera edo pospolin jantzia.

Transkripzioa

- Ta, batzokiko girua nola gogoratzen dezu, gerra aurreko girua batzokikua?
- R.: Batzokikua? Gizonana? Batzokiya zana?
- Bai.
- R.: Han eoten zan, bueno, orduko [...] agintariyak zazkaen. Batek iten zun bat, bestiak bestia. Nere anaiak jeneralian iten zun antzerkiya preparatu, zeak hartu, notak: zeñek ze in behar zun. Bea, bea, bea 're oso ona zan antzerkiya iten, oso ona. Eta han juten zian zea itea, pruebak itea, ta zeak itea ta. Urtiak hola, gerra hasi arte.
- Ta ze ekintza, ze ekintza egoten zan ordun? Ze, ze aukera egoten zan, e, batzokiyan? Dantza 're bai esan dezu lehen?
- R.: Baita, baita. Baiña hori izaten zan batzokiyan ez, Emakume... zean.
- Batza.
- A.: Abertzaleen Baratza.
- R.: Han, han ikasten gendun dantza ta baita antzerkiyak 'e. Porke han, han genduzkan andereñuak eta haiek erakusten ziguen. Ahora, nik beharko ikasi, han, han, nere anaia, nere lehengusua, danak atzetik nazkan beti, ba! "Aizan, ikasi zan ondo hori, e!", "Ikasi detela!". Ikasten nitun nik Aita Guria bezela.
- A.: Ta asmatuta 're bai juten zanian hara. Asmatuta nola zijuan.
- Ta ze dantza egiten zenuten? Euskal dantza, noski.
- R.: Bai, euskal dantza. Bai andereñuan, eo andereñuan ni berriz...
- I.: Hilandera.
- R.: ...hilandera zeakin, gona gorriya, ribete berdía, blusa zuriya, eta geo zea bat...
- A.: Txalekua.
- R.: Txaleko berdía.
- I.: Korpiñua...
- A.: Kurpiñua beltza.
- R.: Kurpiñua beltza ez... berdía.
- A.: Bai, beltza. Alkandora zuriyakin.
- R.: Berdía!
- A.: Berdía al zan? Berdía?
- R.: Karo, berdía, "a juego con lo de la barra".
- A.: Bai, bai, bai.
- Eta ze, ze, ze dantza klase?
- R.: Hoi, zea ba, poxpoliñak iten duena, zea, arkuana, zintana. Mutillak izaten zian guekin, beste saiua, ta haiek ezpata-dantza iten zuen, makil-dantza.
- A.: Bai, horrek segitzen du uan 'e, e!
- R.: Bai.
- I.: Bai, uaiñ hartu du indarra horrek. Puskatian gabe eon gea, gabe eon gea.
- A.: Klaro, gerra denboran ta bukatu in zian danak.
- Gero frankismuakin, ta...
- R. I. A.: Bai, bai, bai.
- Orduan mutillak ezautzeko ta parada earra, aukera.
- R.: Mutillak! [...] dana mutillak zian! Fubolian ibiltzen giñan earki.
- A, bai, e?
- R.: Uuu, bueno!

12. Dirurik ez zen gastatzen; entretenimendu merkeen bila

- **Erref:** ZAR-019/018
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:32:35. **Bukatu:** 00:34:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Beste kirol batzuk

Laburpena:

Rosario kirolzalea izan da. Pilotan aritzen zen normalean, baina baita futbolean ere. Pilotan eskuz eta raketarekin jokatzen zuen. Ez zen dirurik gastatzen orduan. Gozodenda bakarra zegoen.

13. Jatekoa; arraina Getariatik zuzenean ekarria

- **Erref:** ZAR-019/020
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 00:35:19. **Bukatu:** 00:38:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>Ohitura handia zen etxeetan babarruna jateko. Porruak, lentejak... ere jaten zituzten. Etxeko ohiturak. Arraina eta txerrikia ere jaten zuten. Arrandegirik ez zegoen eta Getariatik zuzenean ekartzen zuten arraina etxeetara. Espresa deitzen zioten arrain-partitzaileari.</p>

14. Garraioak: bizikletak, kotxeak eta "ahí te pudras"-ak

- **Erref:** ZAR-019/021
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:38:32. **Bukatu:** 00:39:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:

Kotxerik ez zegoen ia. Beste pertsona bat alboan eramateko moduko motorrak baziren eta "Ahí te pudras" deitzen zieten halakoei. Bizikletak bazituzten, baina txandaka ibiltzen ziren.

15. Jertseak egiten zituzten makinan

- **Erref:** ZAR-019/022
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:39:45. **Bukatu:** 00:40:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

14 urtera arte ibili ziren eskolan eta ondoren lanean hasi ziren. Etxean lan egiten zuten, era guztietako lanetan. Jertseak egiten zituzten makinan. Rosario Donostian ibili zen josten ikasten.

Transkripzioa

- Ta lanian ta zenbat urtekin eo nola hasi ziñaten...
- A.: Seituan.
- ...ze eskolan zenbat urtekin...
- A.: Hamalau urte arte.
- R.: Gerra arte.
- Eta lana, gero hamalau urtetik aurrea lana?
- A.: Lana, bai, bai.
- Ze lan edo?
- R.: Itxian [...].
- A.: Danetik, danetik iten gendun.
- Esate bateako?
- A.: Jertsiak iten giñuzen guk, jertsiak makinan.
- R.: Makinan jertsiak.
- Etxian bertan?
- A.: Bai, behian, behian.
- I.: Behian.
- R.: Nik ikasi nun, eta geo behian iten genun lana.
- Ahizpak, e! Denan artian?
- R. I. A.: Bai.
- Industria txikiya, orduan?
- Hori, ba!
- Ez, guetzat oso ona. Guetzat...
- I.: Ez zan lanik falta.
- Eta ze jertse klase edo ze iten...
- A.: Danetik, danetik. Bakizu, jertsiak milla klase dia. Batzuek itxitakuak, bestiak irikitakuak, bestiak rayakin, ta danetik!
- Ta jentea ze etortzen zan neurriyak hartu ta itea?
- A.: Neurriyak hartu ta in.
- R.: Baiña lehenbizi josten ikasi in behar.
- A.: Geo josi, klaro.
- R.: Geo josi. Eskolan [...] guk jertse iten.
- Nun ikasi zendun josten, etxian bertan? O zenek erakutsi?
- R.: Nik ikasi nun, ez, nik ikasi nun Donostiyan.
- I.: Hola da, ta geo pasa.
- A.: Bai, ba, zaharraguak pasa iten ziyon bestiai.
- R.: Ikusiko ziñun zuk makina hoiek...
- Bai, bai.
- R.: ...holako haundiya gendukan guk, hiru genduzkan.

16. Gerra-garaiko egoera gogorra eta beldurra

- **Erref:** ZAR-019/023
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:40:57. **Bukatu:** 00:43:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:

Gerra garaian beldur handia pasa zuten. Kalera gutxi irteten ziren. Aita eta ama kartzelan izan zituzten, bi anai gerran eta hirugarrena Eibarren armekin lanean. Anai bat hil egin zen eta besteak Ameriketara ihes egin zuen.

17. Razionamendua; goserik ez zuten izan

- **Erref:** ZAR-019/024
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:43:20. **Bukatu:** 00:44:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Goserik ez zuten pasatu. Neurtuta jaten zuten baina oliorik, babarrunik edo ogirik ez zitzaien falta izan. Razionamenduko ogia beste batzuei ematen zieten.

18. Arropa garbitzera errekarara

- **Erref:** ZAR-019/025
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 00:44:14. **Bukatu:** 00:47:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

<p>Zalbideko errekarara joaten ziren arropa garbitzera. Etxean egiten zuten xaboia olio zikina eta kaustikarekin. Arropa eta xaboia hartu eta errekan garbitu ondoren etxeko terrazan lehortzen zuten. Bertara joaten ziren emakumeek zertaz hitz egiten zuten.</p>

19. Jantziak eta oinetakoak

- **Erref:** ZAR-019/027
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:50:03. **Bukatu:** 00:52:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Arropa berriak noiz estreinatzen zituzten. Aste-egunean soinekoa, jertsea eta zapatak edo alpargatak erabiltzen zituzten. Igandetarako jantziak gordeta izaten zituzten. Pelukerira ez ziren inoiz joaten, amak mozten zien ilea.

20. Santa Marina eguneko ospakizunak

- **Erref:** ZAR-019/028
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:52:44. **Bukatu:** 00:55:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:

<p>Santa Marina egunean ze ospakizun egoten ziren: soinujolea, bertsolariak, lasterketak umeeekin.. Festak ondo aprobetxatzen zituzten goiz bukatzen ziren eta. Goizeko zazpitan izaten zen meza eta ondoren txokolatea banatzen zuten.</p>

21. Gerraostean fraideak hasi ziren kultur-giroa indartzen

- **Erref:** ZAR-019/030
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:56:48. **Bukatu:** 00:59:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

<p>Gerraostean, nekez hasi ziren berriz ikuskizunak. Manolo Urbieta izan zen bultzatzaileetako bat. Fraideak hasi ziren antzerkia egiten, baina beldurrez ibiltzen ziren. Asko joaten ziren antzerkira. Pedro Mari antzerkia gogoratzen du Rosariok.</p>

22. Neska-mutilak berandura arte ez ziren elkartzen

- **Erref:** ZAR-019/031
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:59:00. **Bukatu:** 01:00:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Neskak eta mutilak banatuta ibiltzen ziren. 22-23 urterekin hasten ziren elkarrekin ibiltzen. Musika-plazan elkartzen ziren dantzara joaten zirenean. Ze jai ospatzen ziren.

23. Euskal Jai eguna

- **Erref:** ZAR-019/032
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 01:00:33. **Bukatu:** 01:02:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Euskal Jaia. Karrozak egiten ziren eta txistulariak ere ibiltzen ziren. Goizean Meza nagusia egoten zen San Pelaion. Bandak jotzen zuen. Kalejira beti izan

da garrantzitsua. Dantza-soltean egiten zuten gehienbat debekatuta zegoelako mutilekin dantza egitea.

24. Jertseak egiteko negozioa eta denda

- **Erref:** ZAR-019/033
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 01:02:26. **Bukatu:** 01:06:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

<p>Hasieran josten aritzen ziren eta geroago 1941 inguruan denda jarri zuten. Rosariok eramaten zuen negozioa. Hariak ekartzen zituzten eta jertseak egiten zituzten neurrira. Orduan denek ezagutzen zuten elkar. Rosario ezkondu zenean, besteak umeentzako materiala saltzen hasi ziren. Suizako makinak erabiltzen zituzten.</p>

Transkripzioa

- Bueno, eta gero ya piska bat ya, zuek ya nagusi iten zeate eta denda kontu hori noiz hasten da?
- R.: Gu jubilatuta gea... A! Hasi? Hasi? Gu jubilatuta arte han eon gea lanian.
- Baiña noiz, noiz jarri zenuten denda hemen?
- A.: Hor denda?
- R.: Nik hogeitun.
- A.: Gutxienez, e?
- R.: Gutxienez...
- A.: Geo josten lehenuo.
- Bai, lehenuo josten. Ta gero denda ipini zenuten.
- R., A.: Bai.
- Ze urtetan izan zan hori, denda jartzia?
- A.: Denda, aspaldi.
- I.: Bueno,... ochentai kendu iozue, zenbat urte eukiko hitunan ordun, hamazazpi?
- A.: Hogeitun, porke...
- R.: "Yo digo, unos veinte tendría yo, no, o menos".
- A.: Hogeitun, hogeitun. "Quítale a ochenta veinte..."
- I.: "Ya está".
- Oain dala hirurogeitun urte.
- I.: Bai.
- R.: Bai, holakon bat.
- Beraz, milla bederatziheren ta berrogeitun bostian.
- A.: Holakon bat, ez dakit. Fetxak ez zian hartzen.
- R.: No, [...] lehen. Cuarenta y uno ama etorri hunan ta seituan hasi niñunan ni.
- A.: A, bai.
- R.: "Cuarenta y uno."
- A.: "El cuarenta y uno."
- I.: Bai.
- Orduan amak eamango zun negoziyua hasieran, ez?
- A.: Ke ba!
- R.: Ez, ez, nik...

- A bai, e?

- A.: Ikasi in zun honek, eta.

- R.: Nik hasi nun negoziyua, nik.

- A.: Ta geo nei 're erakutsi zian, ta geo hau 're bai, ta. Hola juten zan lehen, hola juten zan.

- Ta hasieran dendan ze, ze saltzen zenuten dendan hasierako, hasierako urte hartan?

- R.: Lana iten gendun.

- I.: Lana, lana.

- R.: Jertsiak iten giñuzen neurrira.

- A.: Makinan, makinan.

- I.: Neurriyak hartu ta...

- R.: Esan dizut, makinak genduzkan iteko. Hariya ekartzen gendun eta neurrira in ta. Lan asko eukitzen gendun, lan asko.

- Orduan jertsiak, arropa.

- A.: Jertseteiya zan, jertseteiya...

- Jertseteiya.

- A.: ...denda baiño gehio.

- R.: O itxiya, o irikiya, o.

- I.: Hariyak ekarri, kolore danetakotik, eta aukeratzen zuen. Etortzen zianian, neurriyak hartu ta in, ta.

- R.: Ta udaran, uaindik gehio.

- I.: Bai, lan asko iten zan.

- Ta horrek balio izango zun jentia ezautzeko, harremanak eiteko ta.

- A.: Bai, bai.

- R.: Guri danak ezautzen ziguen! Danak! Zarautzen ez da iñor gu ezautzen ez gaitunik!

- I.: Ez, uain hazi da Zarautza 're, lehen, alkar, alkar, osus!

- R.: Baiña ordun gutxi giñan. Zenbat izango giñan ordun, zortzi, hamar habitante? Gehienez.

- I.: Bai, bai, bai. Danak ezaunak, ezaun haundiyak danak. Oaiñ ez. Oaiñ holako ta halako ta bai, ezautu bai, baiña... ez.

- Ta jertsiak beti, ta gero, gero jertsiak ondoren, zer, anpliatu in zan negoziyua, aldatu in zan zerbait?

- A.: Ez, ez, ez.

- R.: Ez, ez.

- Beti testilla?

- A.: A! Geo kotxia jarri genduzen.

- R.: A, hori bai, hori.

- A.: Ume kotxiak geo.

- R.: Ni ezkondu in nitzan eta jun nitzan, eta ordun habek ezin zuela zeatu ta in zuen kanbiatu, ume kotxiak...

- I.: Ez, más que ezin, kanpotik hasi zan, Bartzelonatik jertsiak indakuak.

- R.: Hori bai.

- I.: Han industrialak jarri zituen makinak, fabrikak, eta handik hasi zianian jertsiak ekartzen honea dendeta, ba ordun lana ez zan osatzen. Ta geo jarri gendun ume kotxian... ta bean deribaziyo dana.

- A.: Bai, siheskak eta kotxiak eta...

- R.: Siheskak eta...

- A.: ...dana ume kontua.

- I.: Bai.

- A.: Ume gauzak. Sillak umianak eta gauza asko.

- I.: Oihak, oihak, siheskak, danetik, danetik, kolonpiyok...

- R.: Baiñerak, ohiak, erropak, danetik.

- Ta nun hori? Nun zan?

- Hor behian.

- I.: Itxe behian.
 - Etxe behian.
 - I.: Bai. Jertse itia laga gendunian.
 - A.: Makinak kendu eta jarri.
 - I.: Bai.
 - A.: Jarri.
 - Makinak nunguak zian?
 - R.: "Suizas".
 - A.: Makinak?
 - Bai.
 - A.: "Suizas".
 - Suizakuak.
 - I.: Bai.
 - A.: Bai. Bueno, Donostiyan saltzen zituen.
 - R.: Bai, baiña suizak [...].
 - A.: "Eran suizas. Claro que sí eran suizas."
 - I.: Bai, baiña más que todo, Bartzelonak hartu zun lantei hori.
 - R.: "Sí, cambio."
 - I.: Bai. Gu ordun, ba...
 - R.: Makina automatikok zezkaen, ta [...].
 - I.: Geo hau 're ezkondu zan ta gutxi josteko...
 - R.: Hori ba!
 - I.: ...ba, ezin [...] lan asko...
 - A.: Ez, kotxiak, kotxiak euki giñuzen.
 - R.: Eta ordun ba, kotxiak jarri giñuzen.
 - A.: Hogeita bost urtian euki giñuzen denda.
 - Hogeita bostian.
 - R.: Hogeita bost urtian.
 - A.: Hogeita bost urtian euki gendun.

25. Jertseen prezioa; ordaintzeko erak.

- **Erref:** ZAR-019/034
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 01:06:09. **Bukatu:** 01:08:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

<p>Hamabost duro balio zituen jertseak gerraostean. Garai batean funeraria ere izan zuten denda ondoan. Ordainketak nola egiten ziren. Zenbait baserritarrek janariarekin ordaintzen zieten. Gaur egun dirua askoz gehiago gastatzen da.</p>

Transkripzioa

- Eta ze, jertse batek garai hartan ze preziyo zeukan?
 - A.: Jesus!
 - I.: Zein akordatuko da!
 - R.: Hamabost duro.
 - Hamabost duro. Gerra aurrian? Ez, gero...
 - R.: Ez...
 - A.: Ez, geo, geo...

- Bueno, berrogeita... geo, geo...

- R.: Batian.

- I.: Bai.

- Berrogeita batian o hola, hamabost duro.

- R.: Hamabost duro.

- I.: Bai.

- Ta kremalleradunak eta danetikan.

- A.: Dane-danetik.

- R.: Bai, bai, bai.

- A.: Botoiakin, kremallerakin.

- I.: Itxiyak, irikiyak.

- R.: Danetik. Oan daben bezela guk iten giñun.

- I.: Punto diferentiak, koloriak.

- Geo, kale hontan baita 're zuen denda ta onduan funeraria izango zan, ezta?

- R., I., A.: Bai!

- Hori zuek noiztik ezautu zenuen, funeraria hori?

- I.: Hori ez zan...

- R.: Funeraria hori?

- I.: ... oso zaharra.

- R.: Hor zeza zan, garajia zan, hori garajia zan. Ta funeraria jarri zuen, zenbat urte ote jarri zuela?

- I.: Bai... alaba zaharrenak zenbat urte dazkan? Ordun etorri hitunan...

- R.: Este... hua ekarri ziyenan bi urtekua.

- I.: Oso txikiya bai, bai, orduntxe.

- R.: Hogeita sei bat urte. Ta geo kendu zuen ta zeza, ayuntamientuak jarri du.

- A., oseake hori baiño lehenuo garaje bat zan hori.

- I.: Garaje bat zan hori.

- R.: Hori garajia.

- I.: Automobilla sartzen zan, ta.

- Ta, denda, dendak nola funtzionatzen zun? Jenteak enkargua iten zun, ordaintzen zun eskura, ala...

- R.: Ez, ez, ez...

- Ala kontua eoten zan?

- A.: Ez, ez, eskura, eskura.

- R.: Jertsia entregatzen zanian kobratzen zan.

- Kobratzen zan.

- I.: Bai, bai.

- Fiatze konturik eta ez.

- A.: Batzutan bai, batzutan.

- I.: Bueno, batzutan bai. Ta ordun eziñekuak ta tokatzen zian.

- A.: Baiño paatzen zuen.

- I.: Eta baiño beak esaten zuen, "horrenbeste pusketian ordainduko dizut", eta, in iten zitzakoen. Baiña ez, jende fiña.

- Eta, baserritarrekin eta eoten zan halako trukerik?

- R.: Bai, bai, bai.

- Igual, e, gauza bat dirutan pagatu ta beste bat...

- R., I., A.: Bai, bai, bai.

- A.: Haiek ekartzen zuen patata ta babarruna, ta.

- R., I.: Bai.

- A.: Ze eman diyozun...

- R.: Hori ba!

- A.: ...diruan ordeztu ekartzen zuen. Oso ederki haiek baserritarrak. Bestela zuk erositzea jun behar dezu, ta, beak saltzea.

- R.: Itxea ekartzen zituen. Itxea ekartzen zituen, asike.

- I.: Bai, diru juxtua ibiltzen zan lehen. Uain dia, nik ez dakit zein milagro izaten dan, baiño uain dirua dabil parra-parra, e! Gastatzen da..., bueno!

- R.: Bueno, bueno!

- I.: Biajiak eta geo, ezer ikusten ez danantzako. Zeatikan biaje hua o iten dezu...

- R.: Ez due bat 'e pentsatu 're iten.

- I.: Diru pilla gastatu dezu ta ze ikusten dezu handikan? Ahorratu zeoze.

- R.: "Amona! Banijua!", "Noa zuaz?".

- I.: Ezer ez, eaman du horrek diru pilla, baiño hola da.

26. Barre egiteko pelikulak botatzen zituzten zinean

- **Erref:** ZAR-019/035
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 01:08:40. **Bukatu:** 01:09:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:

Zinera ere joaten ziren Modelora eta Antonianoetara. Barre egiteko pelikulak botatzen zituzten.

27. Baserri guztietakoak ibiltzen ziren esne-partitzen

- **Erref:** ZAR-019/036
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 01:09:25. **Bukatu:** 01:10:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea

Laburpena:

Baserritarrekin ondo konpontzen ziren. Esnezalearekin izan duten harremana. Amak mantekila etxean egiten zuen eta esnezaleari eskaini. Izetakoa etortzen zitzen beraiei, baina baserri guztietakoak ibiltzen ziren esne-partitzen.

28. Ogi-beltza nolakoa zen

- **Erref:** ZAR-019/037
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 01:10:55. **Bukatu:** 01:12:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Okindegiak. Lehenago ogi beltza egoten zen eta gerora hasi zen ogi zuria. Latza eta txarra izaten zen ogi beltza eta askotan poztu egiten ziren errazio txikia ematen zietelako.

29. Ordukoek askoz osasun hobea zuten

- **Erref:** ZAR-019/038
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 01:12:22. **Bukatu:** 01:15:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Jendeak osasun ona zuen orduan. Beraien gurasoak ez ziren inoiz gaixotzen eta beraiek ere ez. Orden batean bizitzeak osasunari mesede egiten diola diote. Ilargia irtetea etxeratu eta eguzkiarekin jaikitzen ziren.

30. 'Xabiartxo' liburua

- **Erref:** ZAR-019/039
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 01:15:03. **Bukatu:** 01:16:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea

Laburpena:

<p>Ez zegoen liburu asko irakurketarako. Xabiartxo liburua gustatzen zitzaien, eta hura irakurtzen zuten. Zer kontatzen zen Xabiartxo liburuan.</p>

31. Etxeko giroa; diziiplina, konformidadea

- **Erref:** ZAR-019/040
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 01:16:50. **Bukatu:** 01:19:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

<p>Gabonak nola ospatzen zituzten. Afari ederra egin ostean abestu eta kartetan egiten zuten. Aita diziplinatua zen bere buruarekin eta bere egunerokotasunetik ez zen irteten. Ez zuen koparik edaten eta erre ere ez. Orduan konformidade handiagoa zegoen.</p>

32. Gabonetako menua eta etxeko giroa

- **Erref:** ZAR-019/041
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 01:19:55. **Bukatu:** 01:22:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Bisigua jaten zuten beti Gabonetan. Azalorea edo aza izaten zuten lehenbizi, gero kroketak eta ondoren bisigua edo angulak. Gainean konpota eta turroiak. Baserrietatik ekarritako sagardoa edaten zuten. Afalondoan jaiotzaren inguruko kantuak kantatzen zituzten.

33. Neska-mutikoak jaiotzarekin etxez etxe eskean

- **Erref:** ZAR-019/042
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 01:22:10. **Bukatu:** 01:23:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>Herrian neska-mutikoak jaiotzarekin kantuan ibiltzen ziren etxez etxe. Aitak laguntzen zien jaiotza egiten. Etxe ezagunetara joaten ziren. Kantuan egin eta trukean dirua edo beste zerbaite ematen zieten.</p>

34. Noiz hasi zen galtzen plazako regatea

- **Erref:** ZAR-019/043
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 01:23:52. **Bukatu:** 01:25:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Baserrria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Azokan erregateatu egiten zen, baina fraide batek pulpitutik eskatu zion jendea baserriarrei ez erregateatzeko eta orduan hasi zen ohitura hori galtzen. Orduan konformidade handia zegoen.

35. Denak zeuden maila berean; gutxiarekin konformatzen ziren

- **Erref:** ZAR-019/044
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 01:25:03. **Bukatu:** 01:26:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Karta-jokoa. Aitak eta anaiek musean jokatzen zuten; beraiek zazpian eta partxisean ere bai. Gabonetan, erregeen oparia beti eskolarako materiala

izaten zen. Diferentziarik ez zuten elkarren artean, maila bereko jende ibiltzen zelako elkarrekin.

36. Ameriketatik ekarri zizkieten irratiairen inguruko gorabeherak

- **Erref:** ZAR-019/045
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 01:26:40. **Bukatu:** 01:29:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:

Egunkaria hartzen zuten etxean. Irratirik ez zen egoten orduan, baina beraiek bazuten bat Ameriketatik bidali zietenena. Behin, pilota partiduko finalaren egunean, argia joan zen eta ezin entzun partidua. Beraien irratia ez zuen argirik behar, eta jende ugari joan zitzaien etxera partidua entzutera.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-02-13

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com